

«Det kreves et helt lokalsamfunn for å gi barn en god oppvekst»

Stiklestad 24. april 2019

Kari Skullerud Ugland og Erling Lien Barlindhaug

Barn og ungdom skal:

Fanges opp og følges opp

Ha hjelpere som tenker helhetlig

**Få økt livskvalitet hverdagen- i hjem,
skole og barnehage**

Oppleve at deres behov av

tjenester/hjelp blir tatt på alvor

Helhetlig oppvekst i kommunen

- Alle bor i en kommune
- Kommunestyret som folkevalgt organ har ansvaret for hele oppveksten
- Barnehage og skole er sentralt i barn og unges oppvekst – men er ikke alt.
- Kommunen har en bred vifte av tiltak og muligheter i et helhetlig perspektiv
- Private barnehagene - en fullverdig del av vifta?

Tidlig innsats

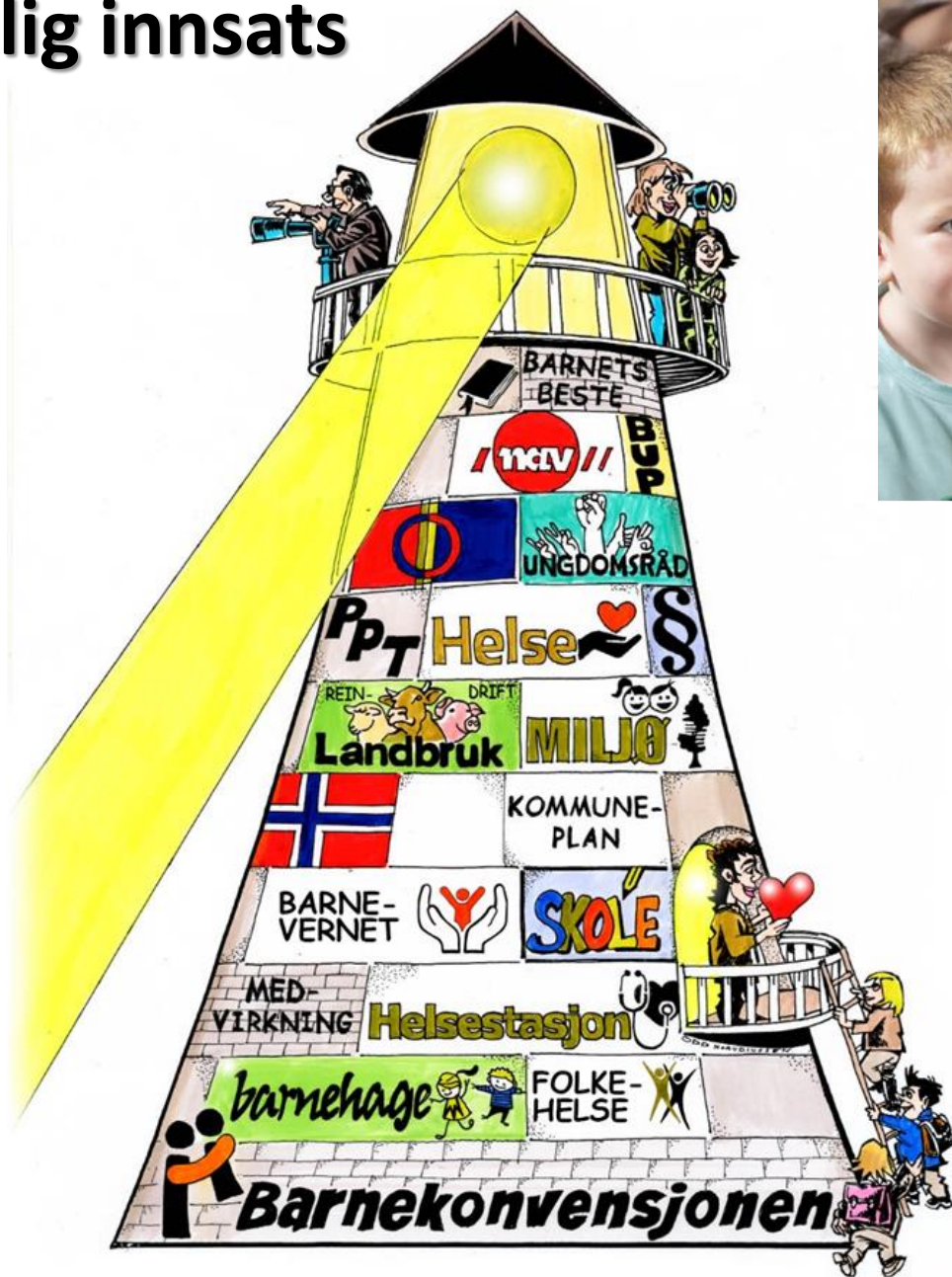
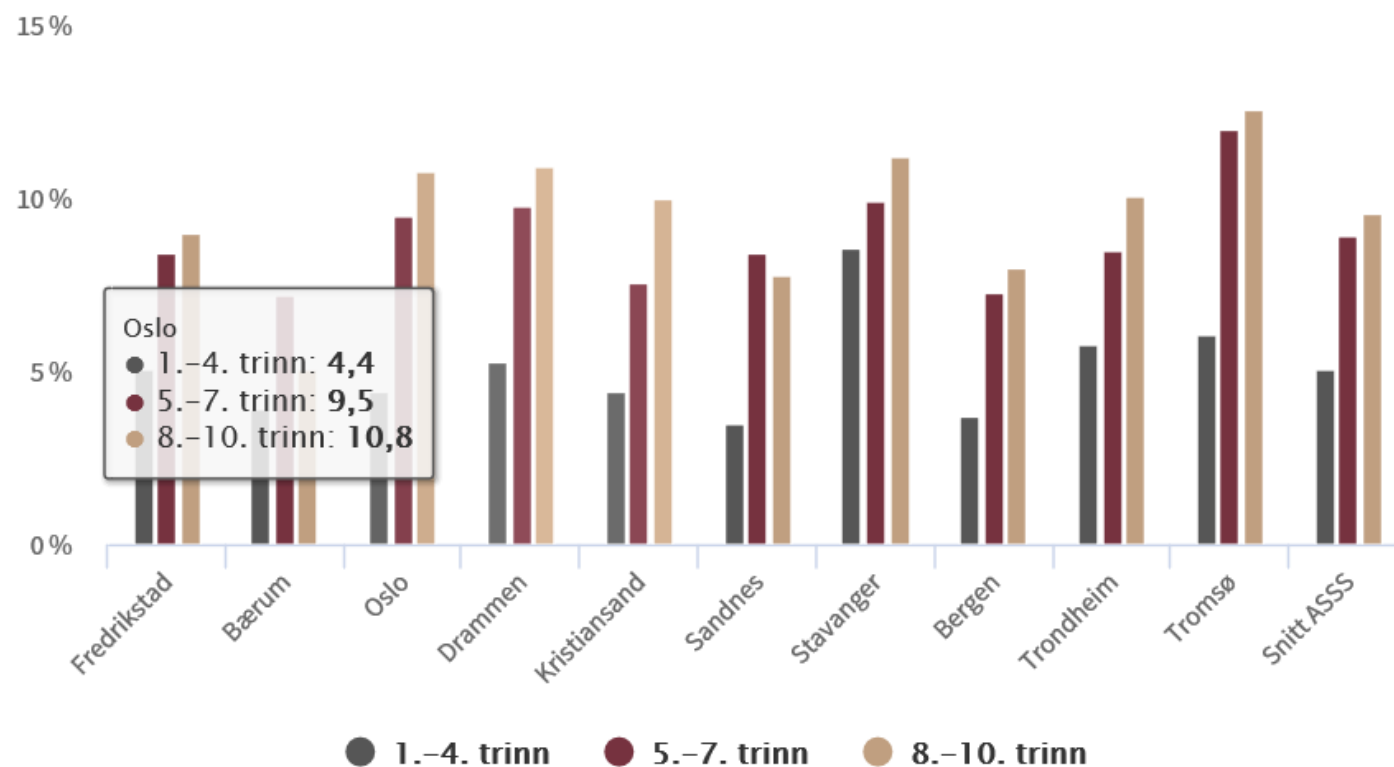

Foto: Oslo høyre

Foto: The Daily Dot

Figur 4. Andel elever med spesialundervisning fordelt på trinn. ≡
2017. Prosent

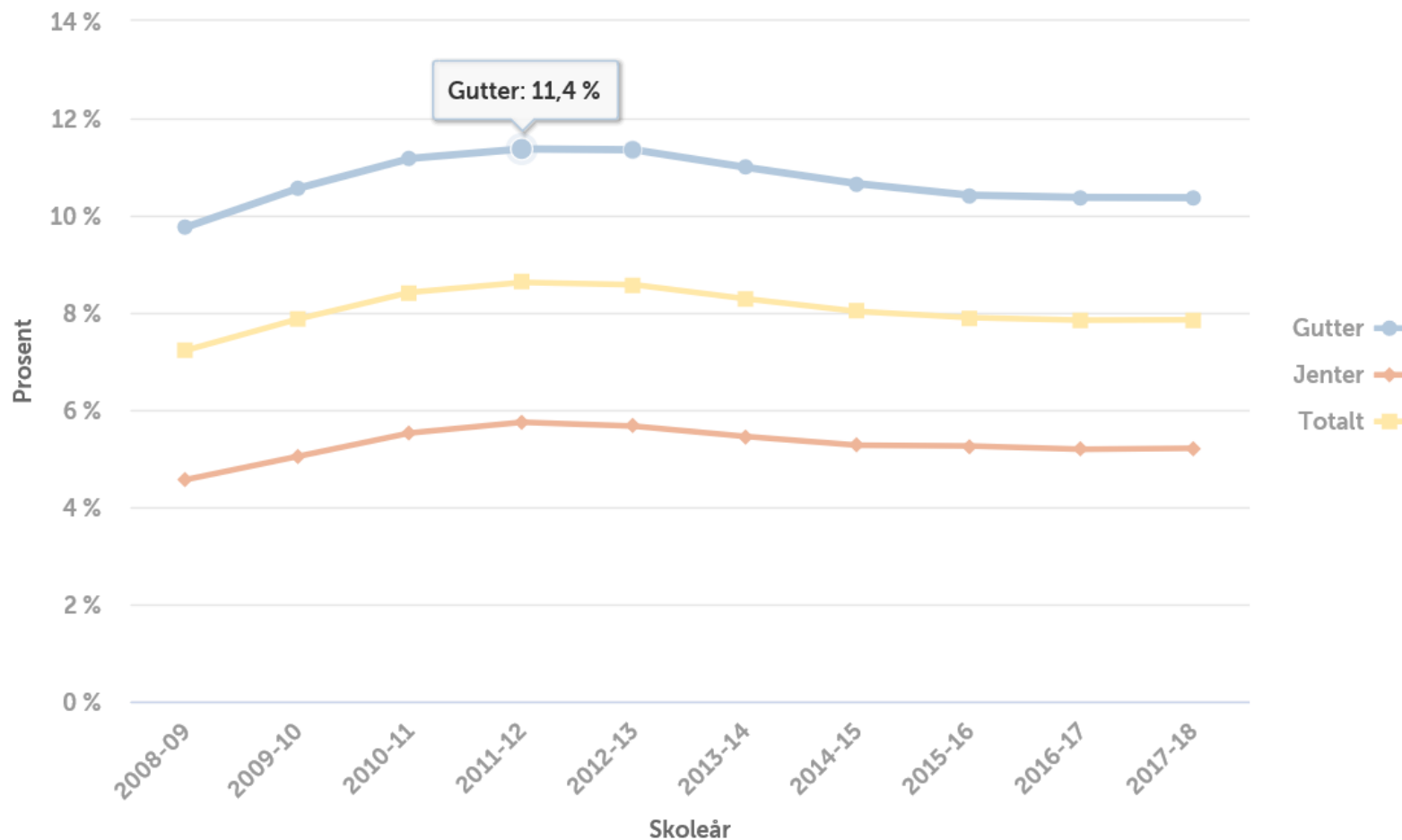

Gjelder både kommunale og private grunnskoler. Kilde: SSB/KOSTRA

Fra Utdanningsdirektoratets statistikknotat

Figur 3. Andel elever med spesialundervisning fordelt på kjønn.

Kilde: GSI

Noen viktige tall og risikogrupper:

- 1 av 10 unge mellom 15 og 29 år er hverken i arbeid, under utdanning eller i opplæring
- Barn av foreldre med alvorlig psykisk sykdom og/eller rusproblemer har en vesentlig forøket risiko for selv å bli syke
- Barn i barnevernets omsorg er en høyrisikogruppe både med tanke på somatisk helse, psykisk helse og skolefravall
- Dårlig foreldrefungering og omsorgssvikt er blant de viktigste årsaker til psykisk uhelse
- Selvmord er den dødsårsaken som tar flest liv i aldersgruppen 15-49 år

De mest hjelpsomme tiltakene finnes ofte i kommunen

- Tilrettelegging i barnehage, skole
- Skreddersydd hjelp i nærmiljøet
- Økonomi
- Fritid
- Avlastning, støttekontakt, hjelp i hjemmet
- Støtte til skyss
- Oppfølging hos fastlegen
- Ansvarsgruppe
- Behandling for milde og moderate psykiske vansker
- Oppfølging over tid
- Ettervern

**Bygge høy
fagkompetanse
der barna er**

Organisering av støttesystem

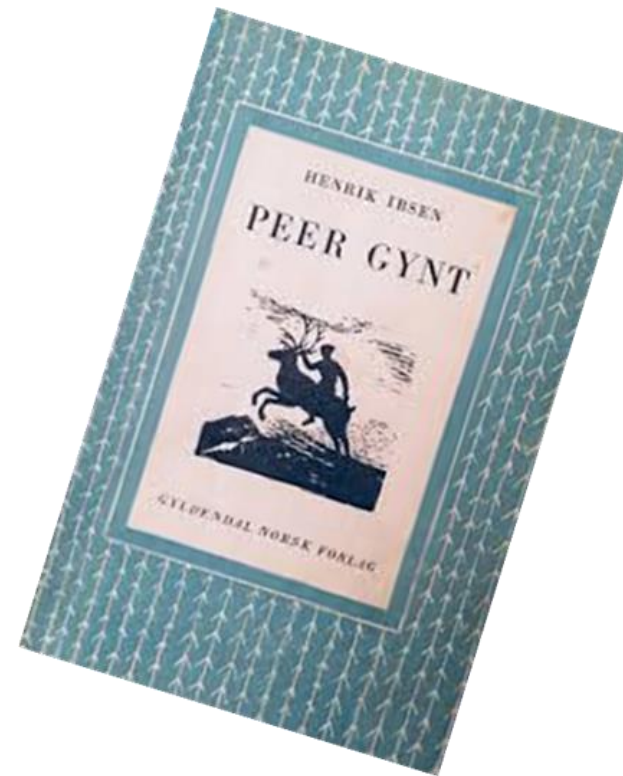
- Ny organisering av PPT og veiledningstjeneste – lite formelle hinder
- Spesialpedagogisk støtte i skoler og barnehager – handler om tilgang på tilstrekkelig og riktig kompetanse
- Kompetansekravene....?
- Styrke den generelle spesialpedagogiske kompetansen hos lærere i barnehage og skole
  - Grunnutdanningen
  - Videreutdanning
  - Etterutdanning

Barn og unge blir ikke sykmeldte

For barn og unge er det stor variasjon i hvordan tjenestene er organisert...

Det krever stor samhandlingskompetanse og – vilje...

«- Man skal ei lese for å sluke, men for å se hva man kan bruke»

« Ja, tenke det; ønske det; ville det med – men gjøre det! Nei, det skjønner jeg ikke!»

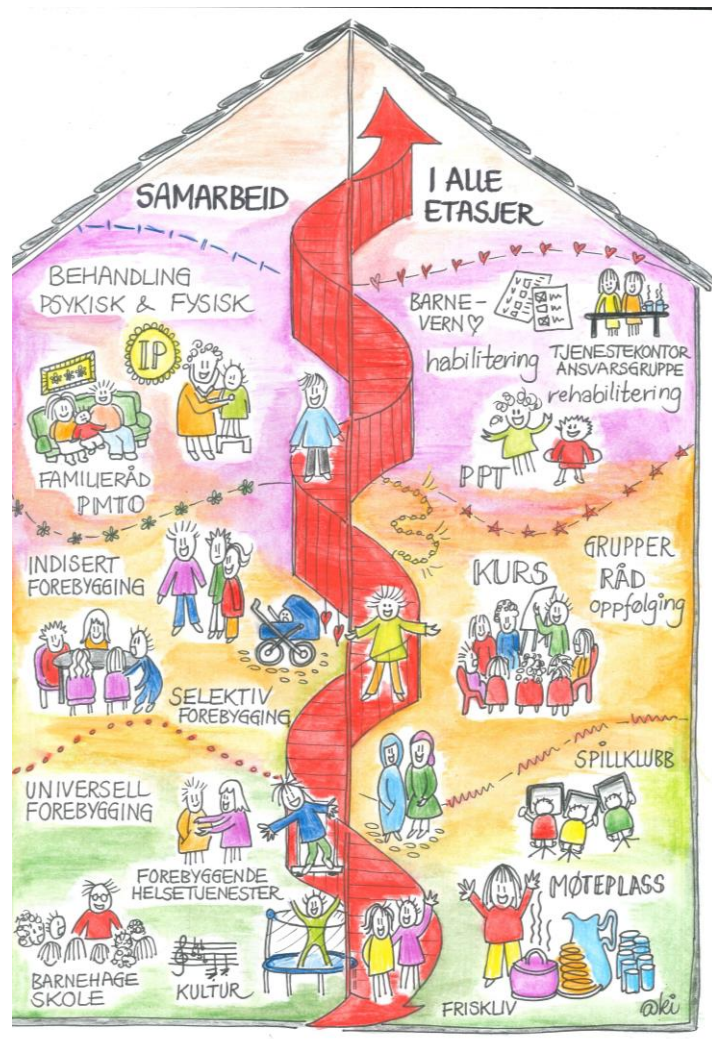
4-årskonsultasjon i barnehage

- Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet ga i fjor Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet et oppdrag om å utrede og komme med en anbefaling om hvordan fireårskonsultasjoner i barnehager kan prøves ut.
- **Innen 15. oktober neste år vil direktoratene gi en samlet rapport med vurderinger og anbefalinger.**

Fra tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdep:

«Flere kommuner har allerede gjennomført prosjekter eller etablert fireårskontroll i barnehage. Tilbudet er ulikt organisert i ulike kommuner. Departementene er ikke kjent med at det er gjort noen systematisk evaluering av disse tiltakene. Direktoratene bes innhente erfaringer fra kommuner som har prøvd ulike ordninger for gjennomføring av fireårskontrollen i barnehagen, herunder en vurdering av fordeler og ulemper ved ulike måter å organisere tilbudet på.»

Fra Folkehelseprogram til Pakkeforløp

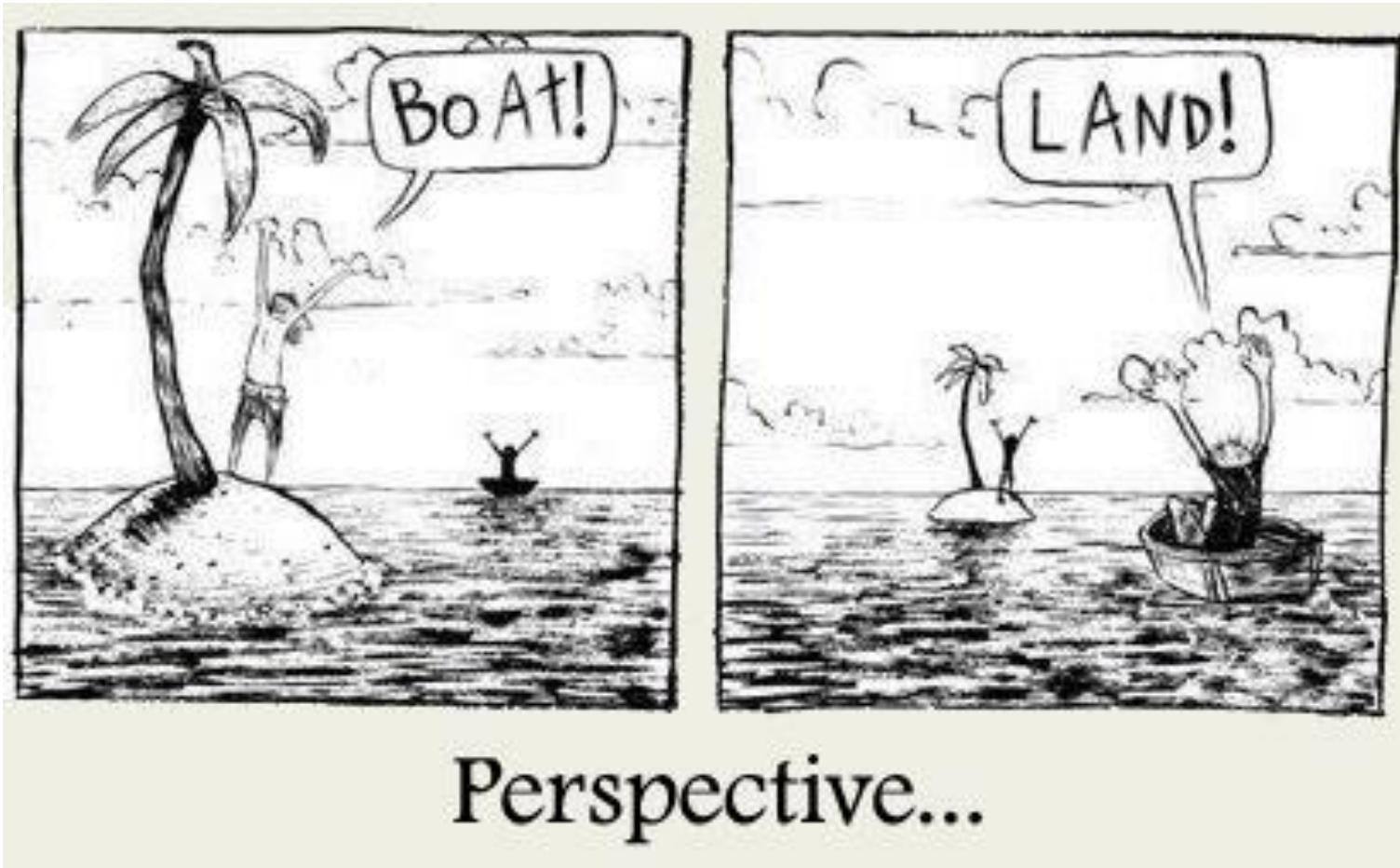
Er vi enige om oppgavene?

Er vi enige om innholdet?

- Helsefremming
- Universell forebygging
- Selektiv forebygging
- Indisert forebygging
- Behandling
- Habilitering /rehabilitering

Er vi enige om hvordan samarbeide?

Ditt perspektiv er avgjørende for hvordan du ser, forstår, vurderer og fatter beslutninger

LIKHET

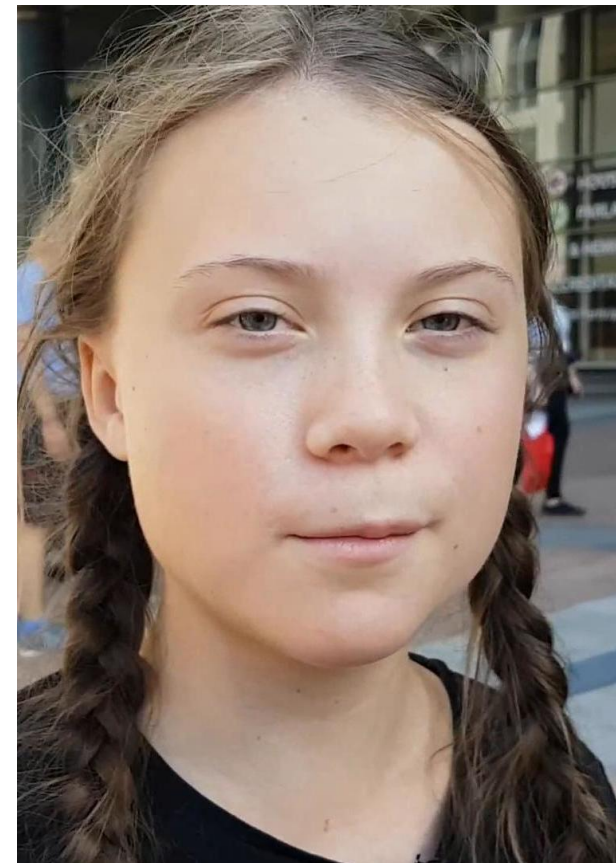

LIKEVERDIGHET

Barn og unges stemme

**Greta finner du ikke i ungdomsrådet,
eller i et politisk ungdomsparti**

Kommuner må være våkne og utnytte kraften

